

Abstrakt: Disertační práce se pokouší dát do souvislosti filosofii Martina Heideggera s teorií situovaného učení. Práce je rozdělená na dvě části. První část je filozofická, druhá pedagogická. Tématem první kapitoly je analýza definice situace včetně situace pedagogické. Následně charakterizujeme aktéra v roli a klasifikujeme situace, protože to, jak aktér rozumí sám sobě, se odvíjí od typu situace, v níž se nachází. Jinak si aktér rozumí, když vše probíhá relativně hladce a jinak si rozumí na pozadí konkrétní problémové situace, kterou řeší racionální úvahou s pomocí praktického sylogismu. Role učitele jako facilitátora pak spočívá v tom, že průběžně poskytuje žákům pomoc při řešení problémů, usměrňuje proces zobecňování, systematizace, hodnocení a upevňování poznatků, což je v kontrastu k tradičnímu slovně názornému vyučování, které je založeno na instrukcích a informacích od učitele.

Cílem druhé části je pak představit u nás nepříliš známou teorii situovaného učení, kterou Yves Bertrand řadí mezi tzv. sociokognitivní teorie učení, protože zastánci této teorie se domnívají, že lidské chování pramení spíše z vnějších faktorů než z instinktů a navíc je podle nich veškeré učení přípravou na výkon sociální role. Klíčový je pojem legitimní periferní participace jako specifické činnosti, která je spojená jen s omezenou mírou zodpovědnosti za výsledek a navíc se tím, že žák na něčem participuje, něčemu učí.

Abstract: This dissertation endeavours to put the philosophy of Martin Heidegger into context with the theory of situated learning. The dissertation is divided into two sections. The first section is philosophical, the second is pedagogical. The subject of the first chapter is an analysis of the definition of a situation including the pedagogical situation. Subsequently, we characterise an actor in a role and classify the situation, because the way in which an actor understands himself depends on the type of situation in which he finds himself. An actor understands himself in one way when everything is going relatively smoothly and differently in the face of a specific problematic situation, which he resolves with rational reasoning and with the help of practical syllogism. The role of the teacher then lies in the fact that the teacher continually provides assistance to students in resolving problems, and streamlines the process of generalisation, systematisation, evaluation, and the consolidation of knowledge, something that is in contrast to traditional verbally illustrated education, which is based on instruction and information from the teacher.

The objective of the second section is to present a theory that is not well known here, the theory of situated learning, which Yves Bertrand classifies among so-called socio-cognitive learning theories, because the advocates of this theory believe that human behaviour stems from external factors rather than from instincts and additionally, according to them, all learning is preparation for the performance of social roles. Key is the concept of legitimate peripheral participation as a specific activity that is associated only to a limited degree with accountability for the results and moreover with the fact that a student participates in something, learns something.

